

SOCIALE BESCHERMING IN BELGIË

ESSOBS DATA 2022

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

.be

In 2022 kwam er geleidelijk een einde aan de belangrijkste maatregelen die verband hielden met de Covid gezondheidscrisis, na verschillende golven van opleving in 2021. Tegelijkertijd ontstond er een nieuwe crisis rond energievoorziening. Deze crisis, gekenmerkt door stijgende energieprijzen die nog verergerd werden door gebeurtenissen zoals de oorlog in Oekraïne, leidde tot een inflatieniveau dat in jaren niet meer was voorgekomen. De inflatie bleef in 2023 hoog, wat de druk op het sociaaleconomische systeem verhoogde en de sociale bescherming voortdurend belastte. Hierdoor werd het verwachte herstel van de COVID-19-gezondheidscrisis complexer dan verwacht.

In deze context biedt deze editie van de ESSOBS-brochure een overzicht van de trends in de uitgaven en ontvangsten inzake sociale bescherming in België en Europa. Het eerste deel onderzoekt de statistische gegevens van ESSOBS voor België voor het jaar 2022, samen met voorlopige ramingen voor 2023, opgesteld in het kader van de 'Early Estimates' van Eurostat.

De uitgaven voor sociale bescherming in België stegen aanzienlijk in 2022, voornamelijk door stijgingen in de functies "Invaliditeit", "Ouderdom" en "Gezint". Tegelijkertijd daalde de functie 'Werkloosheid', wat verband hield

met het einde van verschillende maatregelen die werden ingevoerd om de gezondheidscrisis aan te pakken en de relatief goed presterende arbeidsmarkt.

Deze ontwikkeling had ook invloed op de inkomsten, die over het algemeen stegen, maar een daling van de overheidsbijdragen lieten zien ten opzichte van 2021, als gevolg van het einde van bepaalde uitzonderlijke overheidsmaatregelen. Er zijn echter nieuwe initiatieven genomen om de gevolgen van de energiecrisis te verzachten, waardoor het socialezekerheidsstelsel in België ook in 2022 onder extra druk bleef staan, net als in veel andere EU-landen.

Volgens de eerste ramingen voor 2023 zouden de uitgaven voor sociale uitkeringen met 8,24% stijgen. Deze stijging is gedeeltelijk toe te schrijven aan het automatische indexeringsmechanisme voor sociale uitkeringen in België, dat de hoge inflatie compenseert. Anderzijds bleef het aantal ontvangers van uitkeringen zoals tijdelijke werkloosheid en het crisioverbruggingsrecht voor zelfstandigen echter dalen, wat resulteerde in een geraamde daling van 5,38% voor de functie 'Werkloosheid'.

Het tweede deel van deze brochure verruimt het perspectief door de Belgische gegevens voor 2021 te vergelijken met die van andere lidstaten van de Europese Unie. De analyse belicht de gemeenschappelijke uitdagingen waarmee de lidstaten geconfronteerd worden in het licht van de gezondheids crisis en geeft een overzicht van de trends die gerapporteerd worden in de hierboven vermelde *'Early Estimates'*.

Deze publicatie beoogt een informatieve en beknopte bron te zijn over sociale bescherming in België en Europa, waarbij we essentiële gegevens van onze partners verzamelen om te voldoen aan onze internationale rapporteringsverplichtingen. We hopen dat deze brochure het inzicht in de complexe dynamiek in de sociale bescherming tussen 2021 en 2023 kan bevorderen.

Wij wensen U een interessante lectuur.

VOORWOORD

Peter Samyn
Voorzitter
FOD Sociale Zekerheid

woord

INHOUD

Voorwoord	4
Inhoudsopgave	6
1. Socialebeschermingsgegevens van België voor 2022	8
A) Inkomsten voor sociale bescherming	8
B) Uitgaven voor sociale bescherming	10
C) Sociale prestaties per risico	11
D) Types sociale prestaties	13
E) De statistische gegevens van ESSOBS voor het jaar 2023 « EARLY - ESTIMATES »	15
2. Vergelijking met de andere EU-lidstaten	16
A) De inkomsten voor sociale bescherming in de Europese Unie	17
B) De uitgaven voor sociale bescherming in de Europese Unie	20
C) De sociale prestaties per risico in de Europese Unie	22
D) Early estimaties – sociale prestaties in de nasleep van de Covid- en energiecrisis	26
Afkortingen	30
Lijst van de tabellen	31
Lijst van de figuren	31
Bibliografie	31
Websites	31

INNOVATION

1. Socialebeschermingsgegevens van België voor 2022

In dit deel worden de inkomsten en uitgaven van de sociale bescherming in België in 2022 gepresenteerd, uitgedrukt in miljoenen euro's, als percentage van het bruto binnenlands product (bbp) en als percentage van de totale inkomsten en uitgaven van de sociale bescherming. In 2022 bedroeg het Belgische bbp 563,5 miljard euro, wat een stijging van 57.520,4 miljoen euro betekent ten opzichte van 2021 (Eurostat-gegevens bijgewerkt op 19/10/2024).

Wat betreft de uitgaven voor sociale bescherming, worden de details van de sociale uitkeringen per risico en per type sociale uitkering gegeven, evenals de 'Vroege Ramingen' voor 2023.

Het is belangrijk op te merken dat voor het jaar 2022 bepaalde gegevens voor een aantal regimes ons niet werden aangeleverd. Wij hebben hiervoor geen aanvullende ramingen gemaakt (zij vertegenwoordigen echter slechts een zeer klein deel van het totaal).

A) Inkomsten voor sociale bescherming

Tabel 1: Bedragen van de Belgische inkomsten voor sociale bescherming in 2022

	In miljoen euro	In % van het bbp	In % van het TSI ¹
Bijdragen werkgevers	62.570,03	11,10	37,84
Bijdragen beschermde personen	31.180,95	5,53	18,86
Overheidsbijdragen	68.172,57	12,10	41,23
Andere inkomsten	3.412,96	0,61	2,06
Totale inkomsten	165.336,51	29,34	100,00

Bron: FOD Sociale Zekerheid

Tabel 1 toont dat in 2022 een significant deel van de inkomsten van sociale bescherming van de overheid afkomstig zijn namelijk 41,23% van de TSI². Dit percentage is lager dan in 2021, toen het 43,66% van de totale inkomsten uit sociale bescherming (TRS) uitmaakte. Deze daling kan worden verklaard door de afschaffing van de coronamaatregelen die tijdens de gezondheids crisis waren ingevoerd. Ondanks deze vermindering zijn de overheidsbijdragen echter

¹ TSI: Totale SocialebeschermingsInkomsten

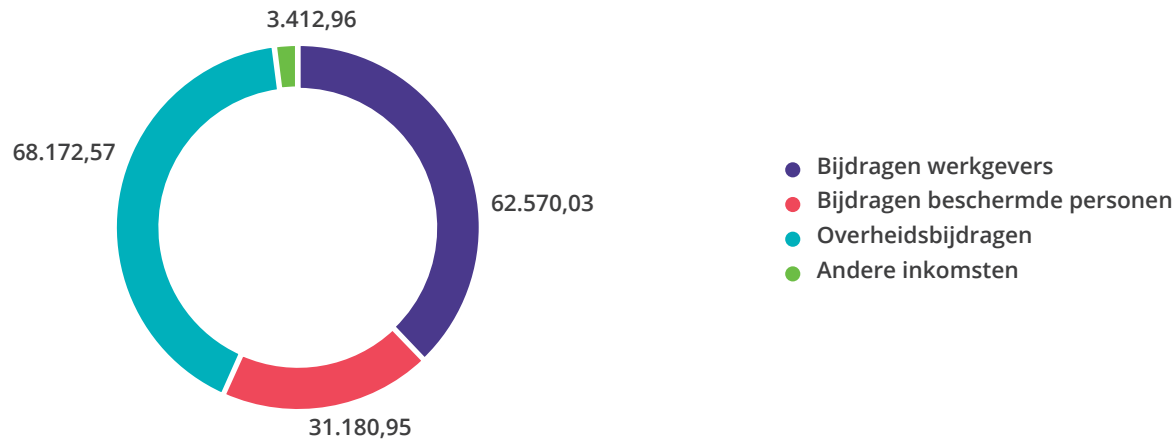
² Bron: Eurostat

nog niet terug op het niveau van voor de gezondheids crisis. In 2022 werden er maatregelen genomen om de energiecrisis het hoofd te bieden, waardoor de overheidsuitgaven op een relatief hoog niveau bleven.

De werkgeversbijdragen en bijdragen van de beschermde personen vertegenwoordigen samen 56,70% van de financiering van de sociale bescherming in België (37,84% voor de werkgevers en 18,86% voor de beschermde personen). Andere inkomsten maakten 2,06% van de totale inkomsten uit sociale bescherming uit.

Figuur 1 geeft een overzicht van de verdeling van de ontvangsten voor sociale bescherming in 2022 in miljoenen euro's, zoals weergegeven in tabel 1.

Figuur 1: Verdeling van de sociale beschermingsinkomsten in 2022 (in miljoen euro)

Bron: FOD Sociale Zekerheid

B) Uitgaven voor sociale bescherming

Tabel 2: Sociale uitgaven van België in 2022

	In miljoen euro	In % van het bbp	In % van het TSU ³
Sociale prestaties	153.166,76	27,18	95,19
Werkingsuitgaven	5.797,43	1,03	3,60
Andere uitgaven	1.940,85	0,34	1,21
Totale uitgaven	160.905,04	28,55	100,00

Bron: FOD Sociale Zekerheid

Tabel 2 toont aan dat sociale uitkeringen in 2022 het grootste deel van de uitgaven voor sociale bescherming vertegenwoordigden, namelijk 95,19% van de totale sociale uitgaven (TSU). Werkingsuitgaven en andere uitgaven maakten respectievelijk 3,60% en 1,21% van de totale uitgaven uit. De verhouding van de verschillende uitgavetypes ten opzichte van de totale sociale uitgaven is relatief stabiel gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.

Hoewel de uitgaven voor sociale bescherming in 2022 in nominale termen zijn gestegen ten opzichte van 2021 (152,46 miljard euro), is het totale aandeel ervan in verhouding tot het bbp afgenomen, van 30,00% in 2021 tot 28,55% in 2022. Deze daling kan worden verklaard door het feit dat de economische groei in 2022 groter was dan de stijging van de uitgaven voor sociale bescherming.

C) Sociale prestaties per risico

Tabel 3: Bedragen van de sociale prestaties per risico in 2022

Risico's	In miljoen euro	In % van het bbp	In % van het TSP ⁴
Ziekte	42.911,09	7,61	28,02
Invaliditeit	15.020,83	2,67	9,81
Ouderdom	63.527,71	11,27	41,48
Overleving	8.453,45	1,50	5,52
Gezin	11.402,42	2,02	7,44
Werkloosheid	5.845,27	1,04	3,82
Huisvesting	1.284,86	0,23	0,84
Sociale uitsluiting	4.721,12	0,84	3,08
Totaal	153.166,76	27,18	100,00

Bron: FOD Sociale Zekerheid

Tabel 3 toont aan dat de functies "Ouderdom" en "Ziekte/Geneeskundige verzorging" de belangrijkste uitgavenposten uitmaken inzake de sociale bescherming. In 2022 vertegenwoordigden zij respectievelijk 41,48% en 28,02% van de uitgaven voor sociale prestaties. Het aandeel van de functie "Ouderdom" is in 2022 sterk gestegen ten opzichte van 2021 (van 39,54% naar 41,48%). Deze stijging kan voornamelijk worden toegeschreven aan de vergrijzing van de bevolking en de automatische indexering⁵ van 2% die onder meer op pensioenen wordt toegepast wanneer de spilindex wordt overschreden, maar ook door de proportionele verschuivingen die plaatsvinden door de afbouw van de covid-maatregelen, die vooral andere functies (gezondheid en werkloosheid) beïnvloedden.

In 2022 zijn de uitgaven voor bijna alle functies gestegen, met uitzondering van de functie 'Werkloosheid'. In vergelijking met 2021 is het aandeel van de functie 'Werkloosheid' in 2022 sterk gedaald (van 6,69% naar 3,82%). Deze daling kan grotendeels worden verklaard door twee belangrijke factoren: de aanzienlijke afname van de tijdelijke werkloosheid, die aanvankelijk werd ingesteld als reactie op de gezondheids crisis en gehandhaafd bleef tijdens de energiecrisis, en de groei van de werkgelegenheid in 2022.

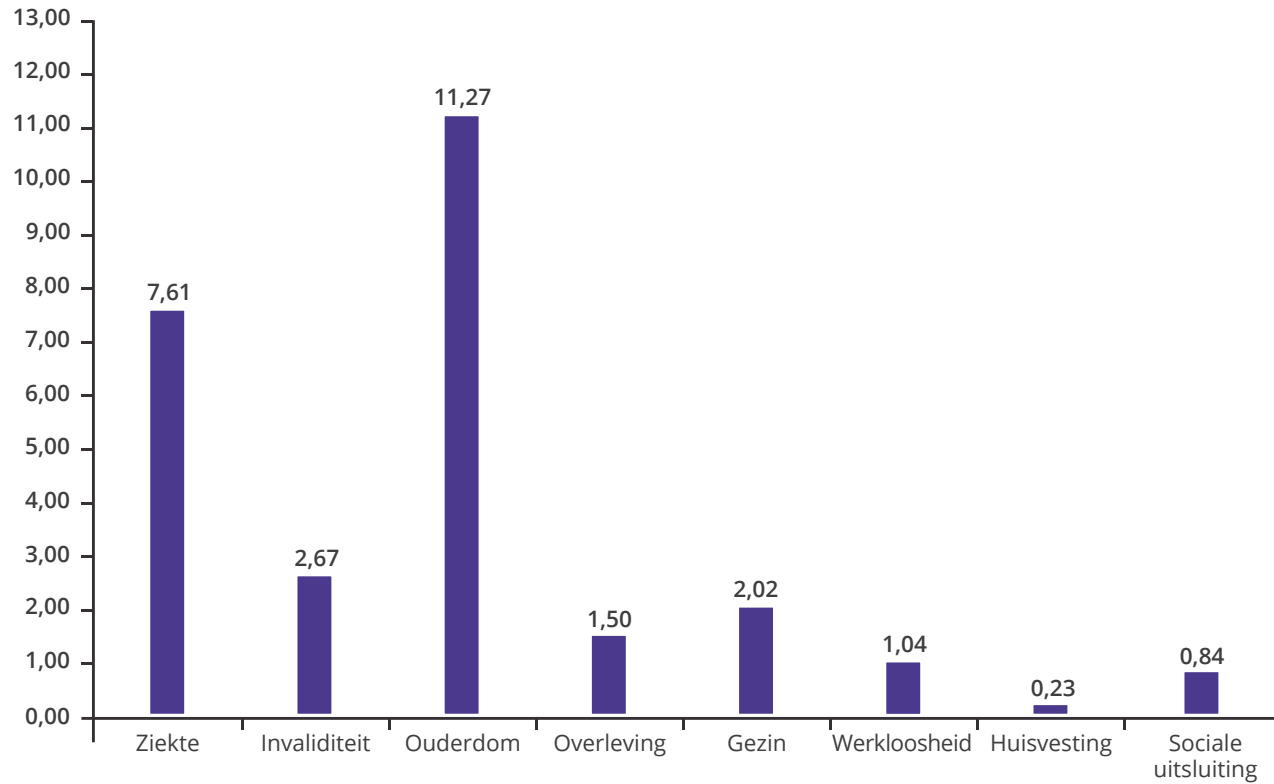
De verhouding van de andere sociale uitkeringen blijft vergelijkbaar met die van voorgaande jaren.

⁴ TSP: Totaal van de Sociale prestaties

⁵ Automatische indexering op basis van de spilindex, een belangrijke indicator van de consumptieprijzen, speelt een cruciale rol bij de periodieke aanpassing van de sociale prestaties in België. Wanneer de spilindex in een bepaalde maand wordt overschreden, stijgen de sociale uitkeringen de volgende maand automatisch met 2%

Figuur 2: Sociale risico's in percentage van het bbp in 2022

Bron: FOD Sociale Zekerheid

Figuur 2 toont de acht sociale risico's (functies) volgens de methodologie van ESSOBS, uitgedrukt als percentages van het bbp. De functies 'Huisvesting' en 'Sociale uitsluiting' hebben de laagste percentages, met respectievelijk 0,23% en 0,84% van het bbp. Daarentegen vertegenwoordigen de functies "Ouderdom" en "Ziekte/Geneeskundige verzorging" de hoogste percentages, met respectievelijk 11,27% en 7,61% van het bbp.

D) Types sociale prestaties

Ter herinnering: de ESSOBS-methodologie maakt een onderscheid tussen twee types sociale prestaties: prestaties in geld en prestaties in natura.

- Een **contante prestatie** is een prestatie die wordt uitbetaald in geld en waarvoor geen bewijs van de daadwerkelijke uitgaven van de gerechtigde wordt vereist. Het gaat bv. om ziekte-uitkeringen, uitbetaling van ouderdomspensioenen, ...
- **Prestaties in natura** zijn prestaties die worden toegekend in de vorm van goederen of diensten. De terugbetalingen van onze verzekering voor geneeskundige verzorging worden dus beschouwd als prestaties in natura. Prestaties in natura zijn bv. hulp bij de dagelijkse levensverrichtingen van ouderen, huisvestingshulp, ...

Tabel 4: Contante prestaties en in natura in 2022

Risico's	Contante prestaties (in miljoen euro)	Contante prestaties (in % van het TPS)	Prestaties in natura (in miljoen euro)	Prestaties in natura (in % van het TSP)
Ziekte	5.508,01	3,60	37.403,07	24,42
Invaliditeit	11.795,66	7,70	3.225,17	2,11
Ouderdom	57.977,10	37,85	5.550,61	3,62
Overleving	8.429,93	5,50	23,52	0,02
Gezin	9.093,16	5,94	2.309,26	1,51
Werkloosheid	5.833,80	3,81	11,47	0,01
Huisvesting	0,00	0,00	1.284,86	0,84
Sociale uitsluiting	2.466,94	1,61	2.254,19	1,47
Totaal	101.104,60	66,01	52.062,16	33,99

Bron: FOD Sociale Zekerheid

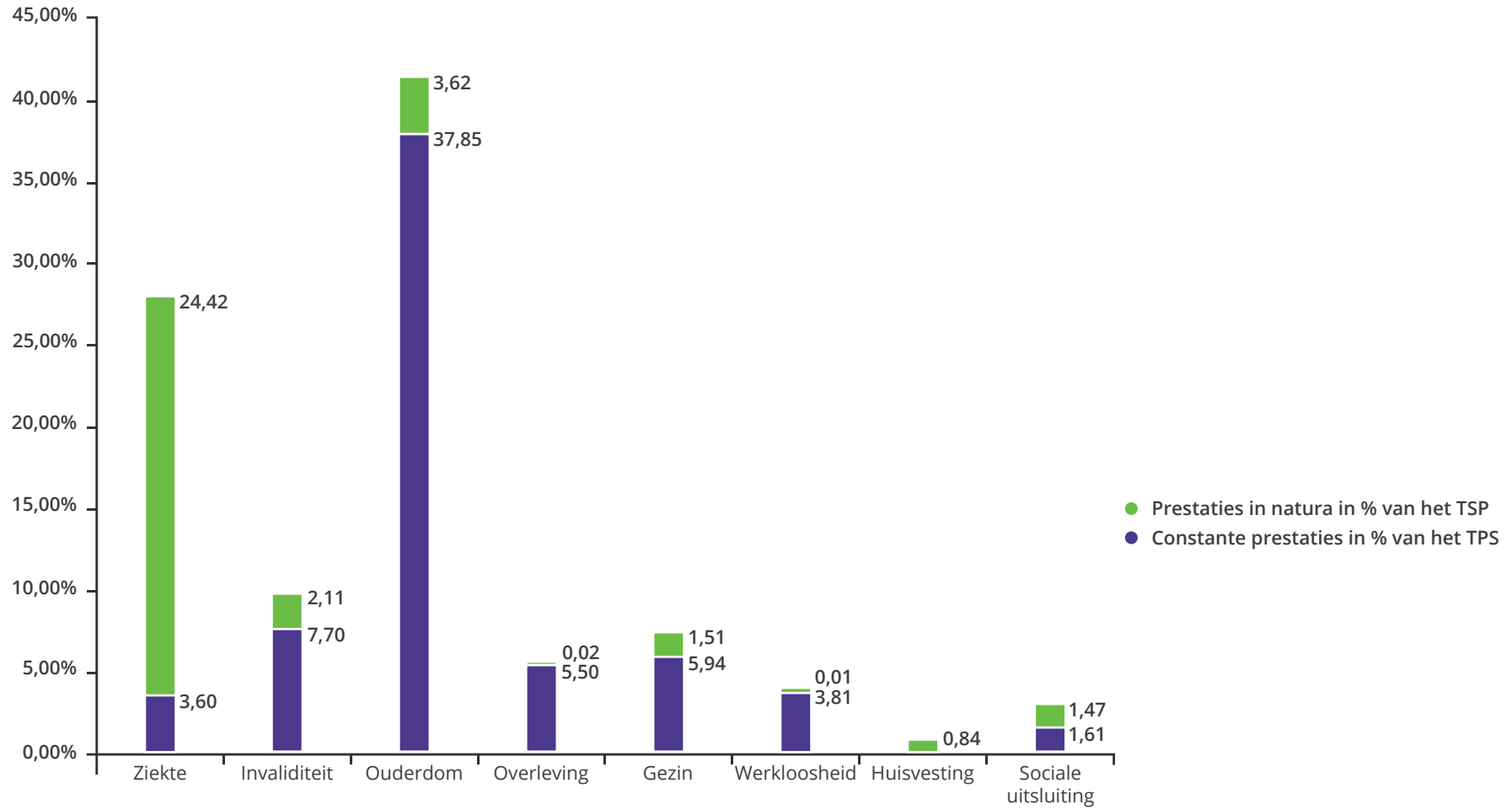
In België worden de sociale prestaties voornamelijk verstrekt in de vorm van contante prestaties. In 2022 vertegenwoordigden deze prestaties 66,01% van alle prestaties inzake sociale bescherming (waarvan 37,85% voor de functie "Ouderdom"; 7,70% voor de functie "Invaliditeit" en 20,45% voor de overige contante prestaties). De prestaties in natura maakten 33,99% van het totaal aan sociale prestaties uit, waarvan 24,42% voor de functie "Ziekte/ Geneeskundige verzorging" en 9,57% voor overige prestaties in natura.

De verhouding tussen contante uitkeringen en prestaties in natura bleef in 2022 relatief stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Figuur 3 toont het aandeel van de contante prestaties en in natura als percentage van de totale uitgaven voor sociale prestaties in 2022.

Figuur 3: Aandeel van de contante prestaties en in natura (in % van het TSP) in 2022

Bron: FOD Sociale Zekerheid

E) De statistische gegevens van ESSOBS voor het jaar 2023 “EARLY- ESTIMATES”

Voor het referentiejaar 2023 voerden verschillende lidstaten van de Europese Unie (EU) in het kader van de statistische rapportering van ESSOBS opnieuw een oefening uit die bekend staat als ‘Early Estimates’. Deze oefening wordt op vrijwillige basis door de lidstaten uitgevoerd en omvat het aanleveren van voorlopige ramingen van gegevens over de uitgaven voor sociale uitkeringen voor elk van de acht functies, op geaggregeerd niveau. Deze ramingen bevatten derhalve niet dezelfde mate van detail als de verplichte rapportage van het ESSOBS-kernsysteem. Ze hebben echter het voordeel dat ze bijna een jaar eerder beschikbaar zijn dan de reguliere gegevens en daarom een eerste indicatie geven van trends in de uitgaven voor sociale uitkeringen, zij het met eenonzekerheidsmarge.

Tabel 5: Sociale prestaties van 2018 tot 2023 (in miljoen euro)

Risico's	2018	2019	2020	2021	2022	Early estimates 2023	Variatie 2023 - 2022
Ziekte	33.934,16	35.710,57	38.159,82	41.542,32	42.911,09	46.554,73	8,49%
Invaliditeit	11.283,64	12.124,13	12.651,33	13.363,93	15.020,83	16.496,76	9,83%
Ouderdom	50.807,43	52.831,85	55.999,93	57.449,79	63.527,71	69.635,80	9,61%
Overleving	7.914,09	8.433,62	7.944,29	7.921,39	8.453,45	9.024,01	6,75%
Gezin	9.388,55	9.882,15	10.565,32	10.696,52	11.402,42	12.389,68	8,66%
Werkloosheid	8.068,71	7.162,34	13.048,94	9.720,08	5.845,27	5.531,05	-5,38%
Huisvesting	1.053,90	1.125,54	1.076,64	1.177,52	1.284,86	1.309,82	1,94%
Sociale uitsluiting	3.254,14	3.392,34	4.433,77	3.421,32	4.721,12	4.844,47	2,61%
Totaal	125.704,62	130.662,54	143.880,04	145.292,86	153.166,76	165.786,30	8,24%

Bron: FOD Sociale Zekerheid

De bovenstaande tabel toont aan dat de sociale uitkeringen naar schatting nominaal met 8,24% zullen stijgen in 2023 ten opzichte van 2022. Deze stijging is voornamelijk te wijten aan de nasleep van de hoge inflatie in 2022 en de eerste maanden van 2023.

De ramingen voor 2023 wijzen op een aanzienlijke stijging van de uitkeringen voor “Invaliditeit”, “Ouderdom” en “Overleving”, met respectievelijk 9,83%, 9,61% en 6,75%. Deze significante stijging is grotendeels toe te schrijven aan de inflatie en de automatische indexering van 2%, die wordt toegepast op pensioenen, invaliditeitsuitkeringen en andere sociale uitkeringen wanneer de spilindex wordt overschreden en we in 2023 ook nog de gevolgen van de hoge inflatie van 2022 meedragen.

De ramingen voor 2023 wijzen op een stijging van de prestaties van de functie 'Gezin' met 8,66%. De automatische indexeringen van de kinderbijslag in 2022 en 2023 hebben een grote rol gespeeld in deze stijging in zowel het Waals Gewest als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2023. Het Vlaamse Gewest daarentegen heeft geen systeem van automatische indexering van de kinderbijslag meer, maar nam andere maatregelen om de inflatie te compenseren. Zo is er besloten om per 1 september 2023 een jaarlijkse indexering van 2% toe te passen, net als in 2022.

Daarnaast wijzen de ramingen erop dat de uitgaven voor de functie 'Werkloosheid' in 2023 verder zullen dalen ten opzichte van 2022. Dit is het gevolg van een verdere afname van de tijdelijke werkloosheid, die aanvankelijk werd ingevoerd als reactie op de gezondheids crisis en tijdens de daaropvolgende energiecrisis werd gehandhaafd. Anderzijds kende de werkgelegenheid ook een groei, wat eveneens heeft bijgedragen aan de daling van de totale werkloosheid.

2. Vergelijking met de andere EU-lidstaten

In dit hoofdstuk stellen we enkele kerncijfers voor die door de lidstaten aan Eurostat zijn bezorgd met betrekking tot het jaar 2021.

Voor België hebben we de meest recente beschikbare gegevens gebruikt, terwijl we voor de andere landen gebruik hebben gemaakt van de meest recente gegevens die Eurostat op het moment van schrijven heeft gepubliceerd (gegevens ontleend aan de Eurostat-databank op 7 november 2024).

Het is essentieel om te benadrukken dat de gepresenteerde cijfers brutogegevens zijn, dus zonder enige aanpassing voor fiscale aftrek of andere verplichte bijdragen die de begunstigden moeten betalen. Dit ontbreken van aanpassingen leidt ertoe dat er enige voorzichtigheid vereist is bij de vergelijking van de niveaus tussen de lidstaten.

Socialebeschermingsprestaties kunnen in talrijke vormen aan de gerechtigden worden aangeboden. In het kader van ESSOBS worden enkel de volgende categorieën van prestaties in aanmerking genomen:

- contante betalingen aan beschermde personen;
- terugbetalingen van de door de beschermde personen gemaakte uitgaven;
- rechtstreeks aan de beschermde personen geleverde goederen en diensten.

Het gaat dus om rechtstreekse voordelen, in die zin dat ze een rechtstreekse verhoging van het beschikbare inkomen van de gerechtigden tot gevolg hebben.

A) De inkomsten voor sociale bescherming in de Europese Unie

Met het oog op de leesbaarheid vermelden we niet de gegevens van alle landen waarvoor de statistieken inzake sociale bescherming beschikbaar zijn, maar beperken we ons tot een selectie daarvan.

De volledige gegevens kunnen worden geraadpleegd op de website van Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/fr/data/database>).

Tabel 6: Inkomsten voor sociale bescherming per type in % van het bbp en in % van het totaal van de sociale inkomsten (TSI) in 2021

	Bijdragen werkgevers		Bijdragen beschermde personen		Overheidsbijdragen		Andere inkomsten		Totaal	
	In % van het bbp	In % van het TSI	In % van het bbp	In % van het TSI	In % van het bbp	In % van het TSI	In % van het bbp	In % van het TSI	In % van het bbp	in miljoen euro
EU27	10,32	33,77	6,33	20,72	12,96	42,40	0,95	3,11	30,56	4.507.124,59
BE	11,13	35,84	5,73	18,46	13,56	43,66	0,64	2,04	31,06	157.817,08
DK	4,01	11,39	2,77	7,86	27,17	77,15	1,27	3,61	35,22	121.579,21
DE	10,89	33,39	9,71	29,77	11,42	35,02	0,59	1,82	32,60	1.198.706,75
IE	3,33	24,39	1,69	12,40	8,39	61,40	0,25	1,82	13,67	61.394,91
ES	11,26	40,77	3,10	11,23	12,70	45,97	0,56	2,03	27,63	341.330,86
FR	12,92	36,55	5,63	15,94	15,88	44,91	0,92	2,61	35,36	886.792,60
IT	10,81	33,52	4,57	14,17	16,37	50,74	0,50	1,56	32,25	594.298,00
LU	6,24	26,86	5,71	24,57	10,61	45,63	0,68	2,95	23,25	16.822,90
NL	9,97	28,93	9,63	27,94	10,40	30,15	4,47	12,98	34,47	307.355,00
FI	9,78	30,59	4,87	15,22	15,74	49,20	1,60	5,00	31,99	79.572,83
SE	11,60	38,57	2,72	9,05	15,20	50,53	0,56	1,86	30,09	162.052,23

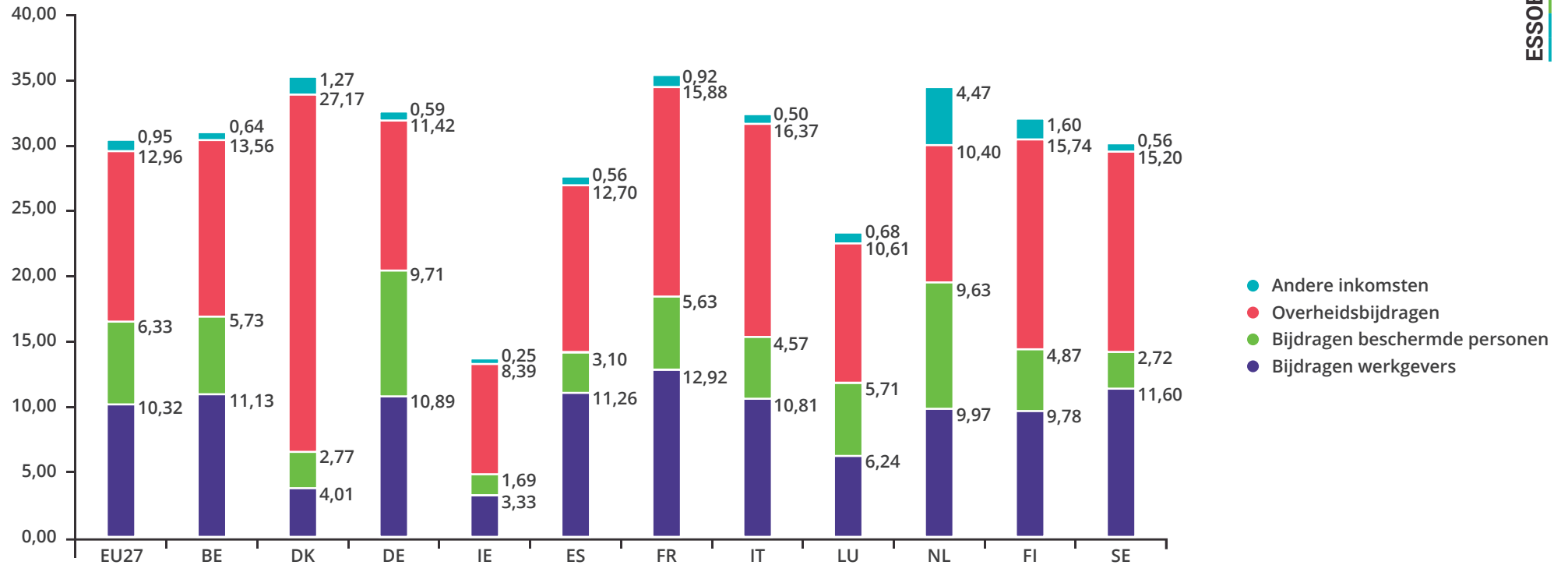
Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

In 2021 vormden sociale bijdragen, namelijk bijdragen van werkgevers en bijdragen van beschermde personen, de belangrijkste financieringsbron voor sociale bescherming in de EU. Deze bijdragen waren goed voor 54,49% van het totale inkomen in de EU27. In België liggen de door werkgevers te betalen sociale premies boven het EU-gemiddelde: 35,84% van de totale sociale inkomsten voor België tegenover 33,77% voor de EU27. Wat betreft de bijdragen van de beschermde personen, liggen de cijfers voor België onder het Europese gemiddelde (18,46% voor België tegenover 20,72% van de totale ontvangsten voor sociale bescherming voor de EU27). De Belgische overheidsbijdragen lagen in 2021 boven het EU-gemiddelde (43,66% voor België tegenover 42,40% van de totale ontvangsten voor sociale bescherming voor de EU27).

Hoewel de overheidsbijdragen aanzienlijk hoger blijven dan vóór de gezondheidscrisis, zijn ze lager dan in 2020, toen ze voor België 45,42% van het totale sociale inkomsten uitmaakten. Deze trend is niet exclusief voor België; in de meeste landen zijn de overheidsbijdragen gedaald als gevolg van de geleidelijke afname van de gezondheidscrisis, toen verschillende beschermingsmaatregelen werden gefinancierd door overheidsbijdragen.

Verder is het evident dat de organisatie van de sociale bescherming in de verschillende landen invloed heeft op de structuur van de inkomsten in deze landen. Zo zullen de overheidsbijdragen hoger zijn in landen met universele stelsels dan in landen met verzekeringsstelsels.

Figuur 4: Verdeling inkomsten voor sociale bescherming in % van het bbp in 2021 in EU

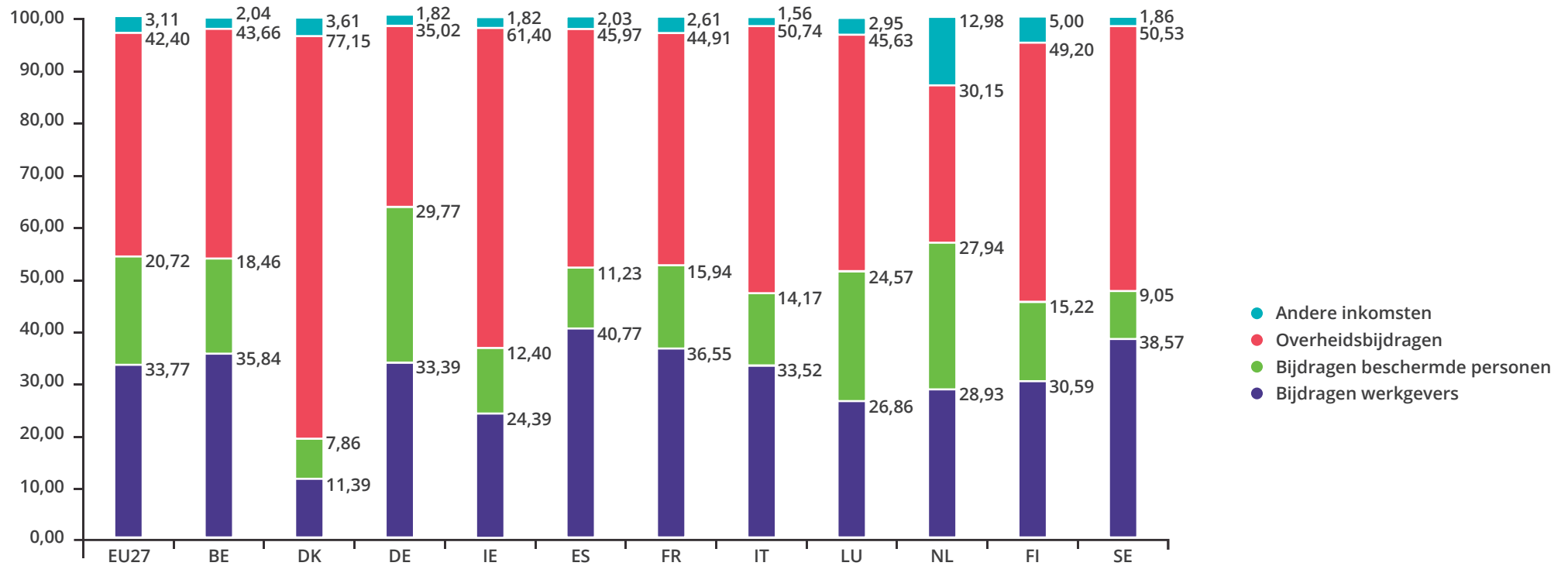
Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

Figuur 4 biedt een tweeledig vergelijkend perspectief op de inkomsten uit sociale bescherming in de Europese unie. Enerzijds wordt de relatieve verdeling van de financieringsbronnen voor sociale bescherming in elk land belicht, anderzijds wordt de relatieve omvang van de financiële lasten van sociale bescherming voor de economie van elk bestudeerd land weergegeven. Uit de analyse blijkt dat het Europese gemiddelde meer dan 30% van zijn bbp besteedt aan de financiering van sociale bescherming in 2021, een trend die wordt waargenomen in de meeste gekozen landen, met uitzondering van Spanje, Luxemburg en vooral Ierland, dat minder dan 15% van zijn bbp besteedt aan de financiering van de sociale bescherming. Frankrijk, Denemarken en Nederland spannen de kroon met respectievelijk 35,36%, 35,22% en 34,47% van het bbp. Het is echter van belang op te merken dat, hoewel sommige landen een vergelijkbare financiële omvang voor sociale bescherming laten zien, dit niet noodzakelijkerwijs een vergelijkbaar financieringsprofiel weergeeft, zoals in de volgende figuur zal worden geïllustreerd.

ESSOBS

Figuur 5: Verdeling inkomsten voor sociale bescherming in % van het TSI in 2021 in EU

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

Figuur 5 toont ons dat het aandeel van de overheidsbijdragen en de werkgeversbijdragen het grootste deel van de inkomsten van de sociale bescherming uitmaakt. Deze figuur belicht verder ook de tendensen in de financiering van socialezekerheidsstelsels, die beïnvloed kunnen worden door kenmerken van het Bismarckiaanse en Beveridgiaanse model. Noordelijke landen zoals Denemarken, Zweden en Finland volgen het universeel model waarin overheidsbijdragen een vooraanstaande rol spelen in de financiering van socialebeschermingsstelsels. Daarentegen illustreren landen zoals België een overwegend op verzekeringen gebaseerd model, dat voor het merendeel steunt op sociale bijdragen. Het onderscheid blijft echter theoretisch, aangezien alle stelsels hybride mechanismen bevatten.

B) De uitgaven voor sociale bescherming in de Europese Unie

Tabel 7 toont de verdeling van de uitgaven voor sociale bescherming in miljoenen euro's en als percentage van het bbp. Hierdoor kunnen we zien welk deel van de nationale rijkdom is herverdeeld in sociale bescherming.

Het aandeel van de sociale uitkeringen bedraagt in de meeste EU-landen ongeveer 95% of meer van de totale sociale uitgaven.

Tabel 7: Structuur van de uitgaven voor sociale bescherming en 2021

	Sociale prestaties		Werkingskosten		Andere kosten		Sociale uitgaven	
	In miljoen euro	In % van het bbp	In miljoen euro	In % van het bbp	In miljoen euro	In % van het bbp	In miljoen euro	In % van het bbp
EU27	4.197.600,21	28,46	127.513,61	0,86	60.533,20	0,41	4.385.647,02	29,73
BE	145.292,86	28,60	5.425,15	1,07	1.678,80	0,33	152.396,80	30,00
DK	102.671,66	29,74	4.396,87	1,27	0,00	0,00	107.068,53	31,01
DE	1.108.092,13	30,14	41.401,64	1,13	5.091,53	0,14	1.154.585,31	31,40
IE	57.028,13	12,70	2.023,84	0,45			59.051,97	13,15
ES	337.739,28	27,34	5.462,87	0,44	39,17	0,00	343.241,32	27,78
FR	834.806,07	33,28	30.750,38	1,23	30.489,81	1,22	896.046,26	35,73
IT	560.656,00	30,43	11.469,00	0,62	6.852,00	0,37	578.977,00	31,42
LU	15.591,27	21,55	203,09	0,28	47,60	0,07	15.841,96	21,89
NL	242.665,00	27,22	12.547,00	1,41	13.208,00	1,48	268.420,00	30,11
FI	76.543,37	30,77	1.293,02	0,52	0,00	0,00	77.836,39	31,29
SE	147.969,25	27,47	2.613,61	0,49	0,00	0,00	150.582,86	27,96

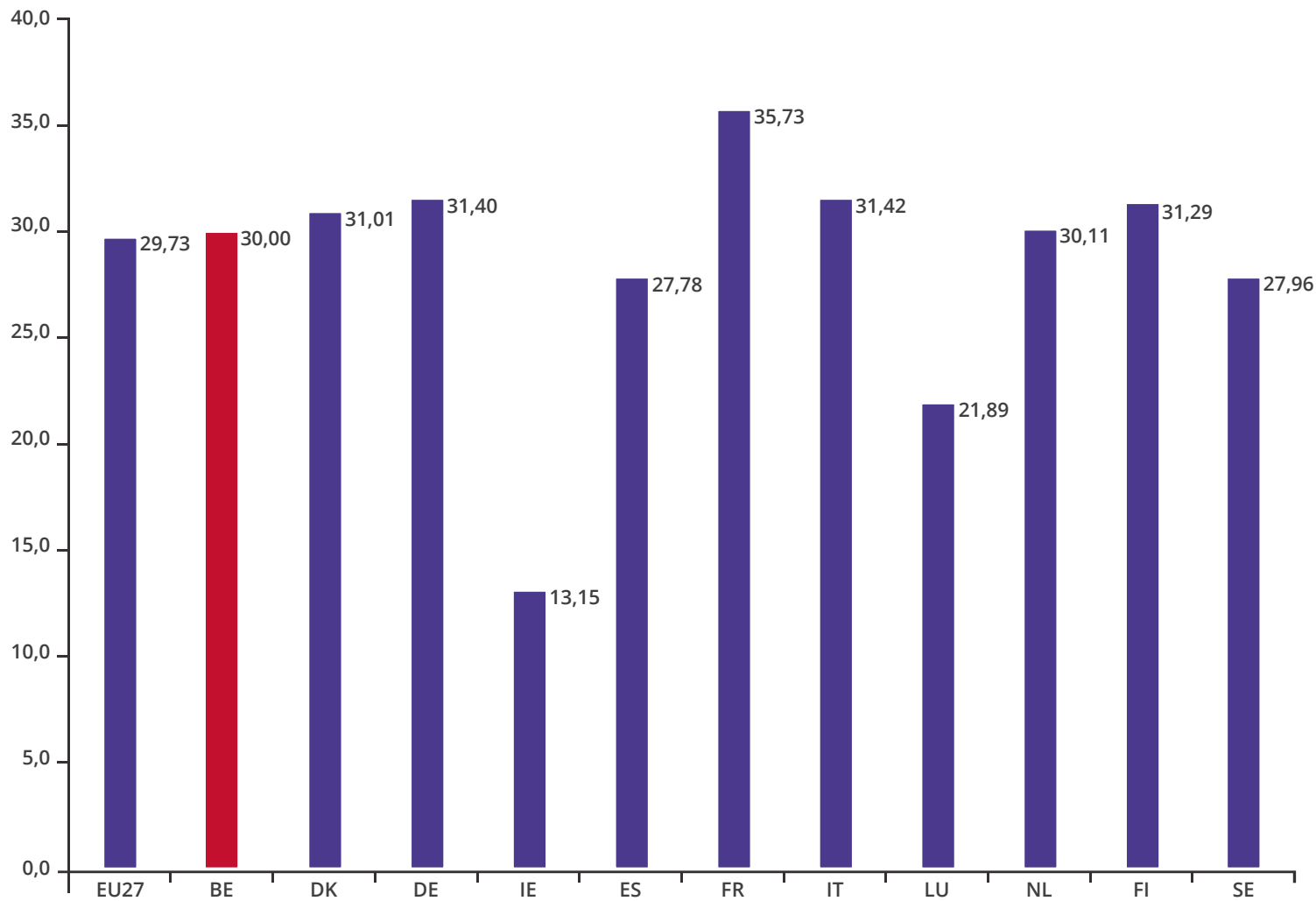
Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

In 2021 zijn de uitgaven voor sociale prestaties als percentage van het bbp gemiddeld in Europa gedaald van 30,20 % van het bbp in 2020 naar 28,46% in 2021.

Figuur 6 toont de uitgaven voor sociale bescherming als percentage van het bbp in 2021 in de EU.

Figuur 6: Sociale uitgaven in % van het bbp in 2021

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

C) De sociale prestaties per risico in de Europese Unie

Om de gegevens van de verschillende landen beter te kunnen vergelijken, maken we gebruik van de bedragen uitgedrukt in percentage van het bbp. Dat laat toe om de sociale uitgaven proportioneel te vergelijken op basis van de nationale rijkdom.

Tabel 8: Sociale prestaties in percentage van het bbp in 2021

	Ziekte/ Geneeskundige verzorging	Invaliditeit	Ouderdom	Overleving	Gezin / Kinderen	Werkloosheid	Huisvesting	Sociale uitsluiting
EU27	8,46	1,95	11,32	1,58	2,35	1,69	0,36	0,74
BE	8,18	2,63	11,31	1,56	2,11	1,91	0,23	0,67
DK	7,16	4,89	11,11	0,20	3,15	1,41	0,60	1,21
DE	9,85	2,12	10,72	1,69	3,56	1,52	0,53	0,16
IE	5,22	0,63	3,56	0,31	1,07	1,36	0,48	0,07
ES	7,92	1,70	10,65	2,45	1,53	2,52	0,13	0,44
FR	10,23	2,04	12,78	1,58	2,24	2,40	0,63	1,38
IT	6,99	1,61	14,45	2,56	1,25	1,95	0,04	1,58
LU	5,80	2,46	7,19	1,45	3,19	0,87	0,08	0,52
NL	9,79	2,38	10,32	0,88	1,25	0,73	0,45	1,42
FI	7,12	2,77	13,16	0,75	3,05	2,02	0,90	1,01
SE	7,99	2,44	12,10	0,21	2,80	1,02	0,38	0,53

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

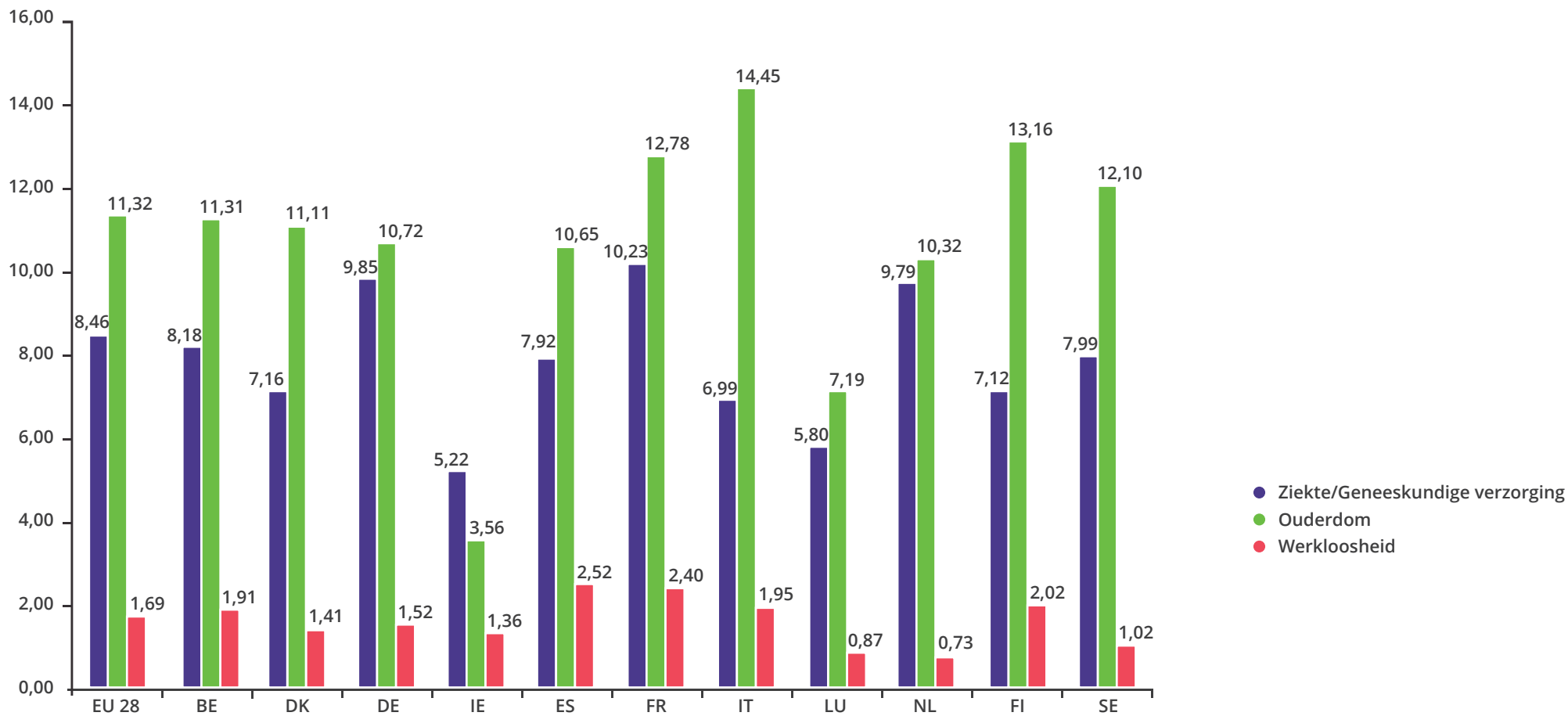
Tabel 8 toont het aandeel van elke functie in de verschillende lidstaten van de Europese Unie. In 2021 ligt ons land onder het Europees gemiddelde (EU27), met uitzondering van de functies "Invaliditeit" en "Werkloosheid".

De uitgaven voor de functie 'werkloosheid' daalden voor alle lidstaten in 2021. Het Europese gemiddelde daalde van 2,21% naar 1,69% van het bbp. België zit met 1,91% van het bbp boven het Europese gemiddelde in 2021. We merken echter op dat de uitgaven voor de werkloosheidsfunctie in Frankrijk (2,40% van het bbp) en Spanje (2,52% van het bbp) aanzienlijk boven het Europese gemiddelde liggen.

Daarnaast blijven de uitgaven voor de functie "Ouderdom" in 2021 bijzonder hoog in Italië, Frankrijk, Finland en Zweden, hoewel deze een daling vertoonden ten opzichte van 2020. In België liggen deze uitgaven (11,31% van het bbp) net onder het Europese gemiddelde van 11,32% van het bbp voor 2021.

Figuur 7 toont de verdeling van sociale prestaties voor de functies "Ziekte/geneeskundige verzorging", "Ouderdom" en "Werkloosheid" als percentage van het bbp in 2021 in de EU.

Figuur 7: Verdeling van de sociale prestaties die verband houden met de functies Ziekte/Geneeskundige verzorging, Ouderdom en Werkloosheid in percentage van het bbp in 2021

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

Tabel 9: Sociale prestaties in percentage van het totaal van de sociale prestaties in 2021

	Ziekte/ Geneeskundige verzorging	Invaliditeit	Ouderdom	Overleving	Gezin / Kinderen	Werkloosheid	Huisvesting	Sociale uitsluiting
EU27	29,71	6,85	39,78	5,56	8,28	5,95	1,27	2,60
BE	28,59	9,20	39,54	5,45	7,36	6,69	0,81	2,35
DK	24,06	16,44	37,37	0,68	10,61	4,75	2,03	4,06
DE	32,67	7,03	35,56	5,60	11,82	5,06	1,75	0,52
IE	41,13	4,97	28,08	2,43	8,41	10,70	3,75	0,53
ES	28,98	6,22	38,96	8,97	5,59	9,21	0,46	1,60
FR	30,75	6,12	38,40	4,73	6,72	7,22	1,90	4,16
IT	22,98	5,29	47,47	8,43	4,12	6,40	0,13	5,18
LU	26,91	11,40	33,36	6,71	14,83	4,04	0,35	2,42
NL	35,97	8,73	37,92	3,25	4,59	2,68	1,65	5,21
FI	23,12	9,02	42,77	2,43	9,90	6,57	2,92	3,27
SE	29,10	8,89	44,03	0,76	10,20	3,71	1,38	1,94

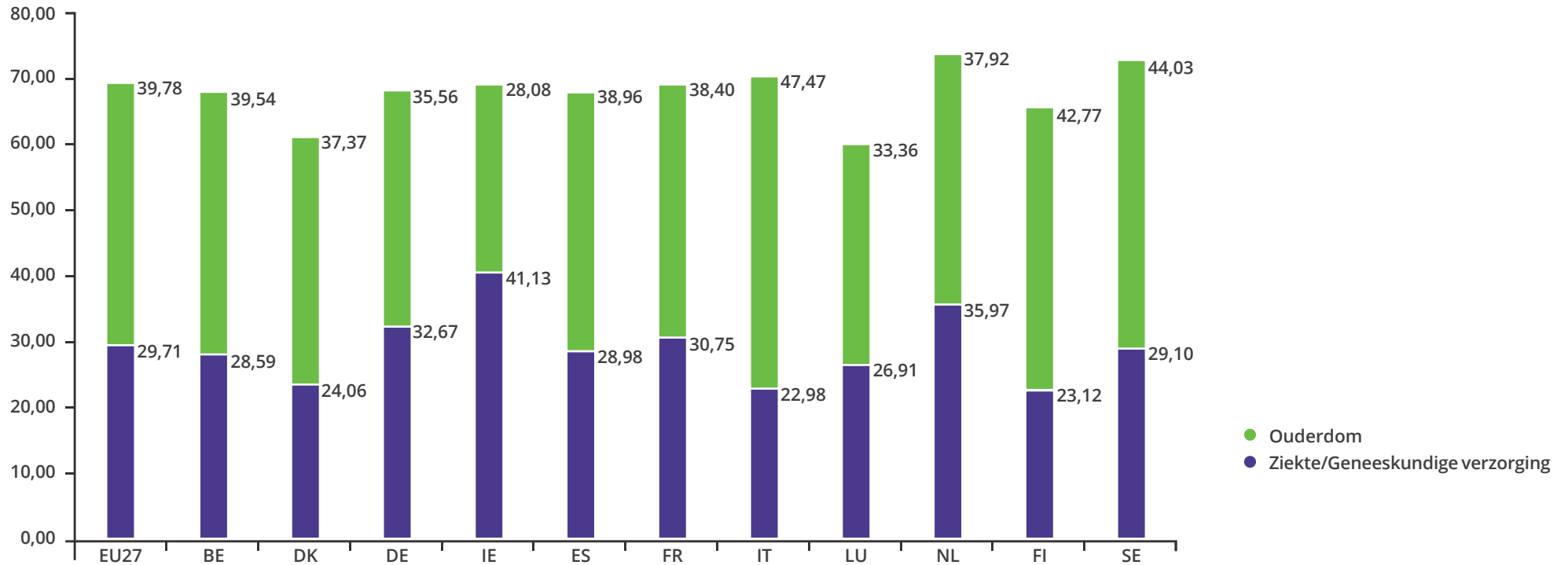
Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

Tabel 9 toont het aandeel dat elke functie vertegenwoordigt in het totaal van de prestaties. De prestaties gerelateerd aan de functie "Ouderdom" vormen het grootste deel van de sociale prestaties, gevolgd door de prestaties met betrekking tot de functie "Ziekte en geneeskundige verzorging".

Er moet worden opgemerkt dat het Europese gemiddelde (EU27) voor de functie "Werkloosheid" als percentage van de totale uitkeringen is gedaald van 7,34% in 2020 naar 5,95% in 2021. Dit percentage heeft echter nog niet het niveau van vóór de gezondheidscrisis bereikt. Deze daling is vermoedelijk te wijten aan de verminderde coronamaatregelen in 2021, zowel binnen als buiten België.

Figuur 8: Verdeling van de sociale prestaties die verband houden met de functies Ziekte/Geneeskundige verzorging en Ouderdom in percentage van het totaal van de prestaties in 2021

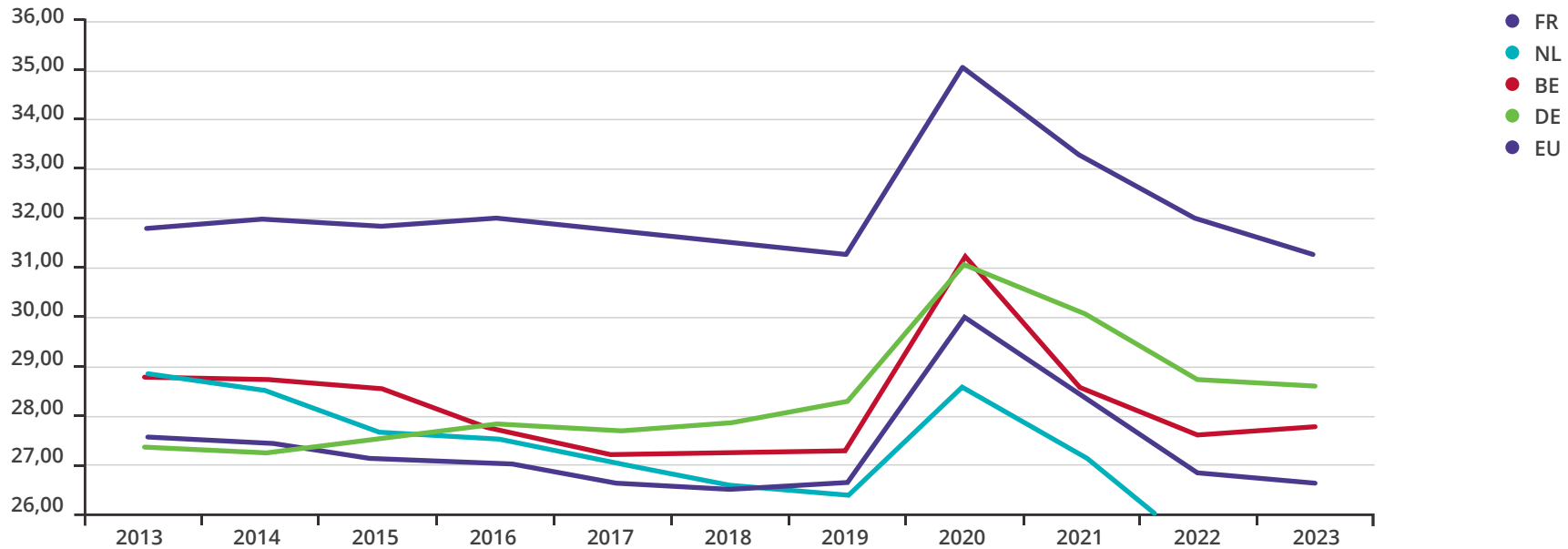
Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

Figuur 8 toont aan dat de prestaties voor "Ouderdom" en "Ziekte/Geneeskundige verzorging" meer dan de helft van het totaal van de prestaties vertegenwoordigen. Het Europese gemiddelde (voor de EU27) bedraagt 69,49% van het totaal van de prestaties. In sommige landen zoals Nederland en Zweden, vertegenwoordigen deze prestaties ook in 2021 meer dan 70% van het totaal van de prestaties, terwijl België met 68,13% onder het Europese gemiddelde blijft.

D) Early estimaties – sociale prestaties in de nasleep van de Covid- en energiecrisis

Early estimates zijn ook beschikbaar voor andere lidstaten van de EU⁶. Zij laten toe om een beeld te schetsen van de sociale bescherming in Europa doorheen de Covid- en energiecrisis.

Figuur 9: Uitgaven voor sociale prestaties, in % van het bbp (2013 - 2023)

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

⁶ De "Early Estimates" worden georganiseerd op basis van een "gentlemen's agreement" tussen Eurostat en de lidstaten. Ze maken daarom geen onderdeel uit van het verplichte werk in het kader van ESSOBS, hetgeen verklaart waarom ze niet voor alle landen beschikbaar zijn

Tabel 10: Uitgaven voor sociale prestaties, in % van het bbp (2013 - 2023)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	27,58	27,47	27,17	27,09	26,68	26,52	26,66	30,03	28,46	26,88	26,66
BE	28,80	28,76	28,57	27,73	27,25	27,32	27,30	31,24	28,60	27,64	27,80
DE	27,40	27,27	27,57	27,83	27,72	27,87	28,33	31,07	30,14	28,77	28,61
FR	31,81	32,02	31,87	32,01	31,73	31,48	31,28	35,10	33,28	31,97	31,31
NL	28,87	28,53	27,73	27,56	27,09	26,64	26,39	28,62	27,22	25,35	25,82

Bron: Eurostat / FOD Sociale Zekerheid

In 2020 vertoonden alle landen een vergelijkbare stijgende trend in de uitgaven voor sociale prestaties als percentage van het bbp. Echter, in 2021 en 2022 rapporteerden alle landen een vergelijkbare dalende trend. Hoewel de uitgaven voor sociale prestaties als percentage van het bbp zijn gedaald, blijven ze in de meeste landen hoger dan in 2019, d.w.z. de situatie vóór de COVID-19-gezondheids crisis. Dit kan worden verklaard door maatregelen die zijn genomen als reactie op de energiecrisis, die in 2022 werd gekenmerkt door een hoge inflatie. Voorbeelden van dergelijke maatregelen zijn het overbruggingsrecht voor zelfstandigen en tijdelijke werkloosheid als gevolg van overmacht door de energiecrisis. In 2023 stijgen de uitgaven in ons land als enige van de beschouwde landen. Het automatische indexeringsmechanisme van onze sociale prestaties is hier zeker niet vreemd aan.

In nominale termen zijn de uitgaven echter gestegen. De hoge inflatie heeft geleid tot een daling van de uitgaven aan sociale voorzieningen als percentage van het bbp, omdat de prijsstijging een groter effect heeft gehad op de noemer (bbp) dan op de uitgaven aan sociale voorzieningen. Dit verklaart deels de daling van de uitgaven in relatieve termen, zoals ook het geval is in ons land.

Afkortingen

bbp: Bruto binnenlands product

ESSOBS: Europees systeem van geïntegreerde statistieken voor de sociale bescherming

EUROSTAT: Statistisch bureau van de Europese Unie

FOD: Federale Overheidsdienst

TSI: Totaal van de sociale inkomsten

TSP: Totaal van de sociale prestaties

TSU: Totaal van de sociale uitgaven

EU: Europese Unie

EU27: de 27 landen van de Europese Unie (België, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Finland, Denemarken, Zweden, Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije, Bulgarije, Roemenië en Kroatië)

AT: Oostenrijk

BE: België

BG: Bulgarije

CY: Cyprus

CZ: Tsjechische Republiek

HR: Kroatië

DE: Duitsland

DK: Denemarken

EL: Griekenland

ES: Spanje

EE: Estland

FI: Finland

FR: Frankrijk

HU: Hongarije

IE: Ierland

IT: Italië

LV: Letland

LT: Litouwen

LU: Luxemburg

MT: Malta

PL: Polen

PT: Portugal

NL: Nederland

RO: Roemenië

SE: Zweden

SK: Slowakije

SI: Slovenië

UK: Verenigd Koninkrijk

Lijst van de tabellen

Tabel 1: Bedragen van de Belgische inkomsten voor sociale bescherming in 2022	08
Tabel 2: Sociale uitgaven van België in 2022	10
Tabel 3: Bedragen van de sociale prestaties per risico in 2022	11
Tabel 4: Contante prestaties en in natura in 2022	13
Tabel 5: Sociale prestaties van 2018 tot 2023 (in miljoen euro)	15
Tabel 6: Inkomsten voor sociale bescherming per type in % van het bbp en in % van het totaal van de sociale inkomsten (TSI) in 2021	18
Tabel 7: Structuur van de uitgaven voor sociale bescherming en 2021	21
Tabel 8: Sociale prestaties in percentage van het bbp in 2021	23
Tabel 9: Sociale prestaties in percentage van het totaal van de sociale prestaties in 2021	25
Tabel 10: Uitgaven voor sociale prestaties, in % van het bbp (2013-2023)	28

Lijst van de figuren

Figuur 1: Verdeling van de socialebeschermingsinkomsten in 2022 (in miljoen euro)	09
Figuur 2: Sociale risico's in percentage van het bbp in 2022	12
Figuur 3: Aandeel van de contante prestaties en in natura (in % van het totaal van de prestaties) in 2022	14
Figuur 4: Verdeling inkomsten voor sociale bescherming in % van het bbp in 2021 in EU	19
Figuur 5: Verdeling inkomsten voor sociale bescherming in % van het T in 2021 in EU	20
Figuur 6: Sociale uitgaven in % van het bbp in 2021	22
Figuur 7: Verdeling van de sociale prestaties die verband houden met de functies Ziekte / Geneeskundige verzorging, Ouderdom en Werkloosheid in percentage van het bbp in 2021	24
Figuur 8: Verdeling van de sociale prestaties die verband houden met de functies Ziekte / Geneeskundige verzorging en Ouderdom in percentage van het totaal van de sociale prestaties in 2021	26
Figuur 9: Uitgaven voor sociale prestaties, in % van het bbp (2013 - 2023)	27

Bibliografie

- Alles wat je altijd al wilde weten over de sociale zekerheid.
- ESSOBS-handleiding, Eurostat, 2008.

Websites

<http://ec.europa.eu/eurostat/fr/data/database>
<https://socialsecurity.belgium.be/nl/cijfers-van-sociale-bescherming/statistieken-sociale-bescherming/europees-systeem-statistieken-sociale-bescherming>
<https://socialsecurity.belgium.be/nl/publicaties/alles-wat-je-altijd-al-wilde-weten-over-de-sociale-zekerheid>
 De RVA in 2022 - Volume 2: indicatoren van de arbeidsmarkt en evolutie van de uitkeringen

ORDER

© 2025

FOD Sociale Zekerheid

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 135

1000 Brussel

socialsecurity.belgium.be

dgBeSoC-contact@minsoc.fed.be

Wettelijk depot elektronische versie

D 2025/10.770/04

Verantwoordelijke uitgever

Peter Samyn

Eindredactie

DG A&M

Realisatie

FOD Sociale zekerheid